

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

19.03.2021թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/09

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Լ. Անանիկյանի

Պատվիրատու՝ Երևանի քաղաքապետարան
Բողոք բերող՝ «Կամուրջչին» ՓԲԸ

Մասնակցությամբ՝
«Կամուրջչին» ՓԲԸ-ի ներկայացուցիչներ՝ Հ. Քոյլոյանի, Հ. Ղազարյանի, Վ.
Ասատրյանի,

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթ, կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա
անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների
ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ քննող
անձ)՝ քննության առնելով «Կամուրջչին» ՓԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) կողմից
24.02.2021թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ Բողոք) և կից փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է պարտավորեցնել թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու 22.02.2021 թվականի թիվ 5 արձանագրության վերացման կամ չեղարկման որոշում:

Բողոքներ քննող անձին բողոքը մակագրվել է 24.02.2021թ.-ին:

Բողոքներ քննող անձի 24.02.2021թ.-ի որոշմամբ բողոքը ընդունվել է վարույթ, տրվել է թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2021/09 համարի ծածկագիրը և հրապարակվել է www.gnumner.am կայքում:

04.03.2021թ.-ին, 11.03.2021թ.-ին և 19.03.2021թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Բողոքի քննությունն ավարտվել է 11.03.2021թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 19.03.2021թ.-ին:

2. «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Կամուրջին» ՓԲԸ-ն 24.02.2021թ.-ին ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«1.1. Երևանի քաղաքապետարանը (այսուհետք նաև՝ Պապվիրապու) իր կարիքների համար 25.11.2020 թվականին հրապարակել է Երևան քաղաքի կամուրջների, ուղեանցների, վերգեպնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով հայտարարված թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» բաց մրցույթի հրավերը (այսուհետք նաև՝ գնման ընթացակարգ):

1.2. Գնման ընթացակարգի շրջանակում հաղթող (ընտրված) մասնակից է ճանաչվել «ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ» ՓԲ ընկերությունը: Պապվիրապուի կողմից մասնակցին հաղթող ճանաչելու վերաբերյալ թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի շրջանակում 19.01.2021 թվականին կազմվել է թիվ 3 արձանագրությունը:

1.3. Պապվիրապուի կողմից 01.02.2021 թվականին «ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ» ՓԲ ընկերությանն է ուղարկվել պայմանագրի նախագիծը, որը մասնակցի կողմից ստորագրվել և «ՀԱՅԲԻՋՆԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից 11.02.2021 թվականին տրված թիվ 755-02 բանկային երաշխիքի հետ միասին 12.02.2021 թվականին տրվել է Պապվիրապուին:

1.4. Պատվիրատուն 12.02.2021 թվականի թիվ 61/18 գրությամբ հայտնել է, որ բանկային երաշխիքի ժամկետը չի համապատասխանում հրավերով նախատեսված վերջնաժամկետին և ետ է վերադարձնում այն ուղղման նպատակով, որի վերաբերյալ 12.02.2021 թվականին կազմվել է թիվ 4 արձանագրությունը:

1.5. Մասնակիցը հաջորդ իսկ աշխատանքային օրը դիմել է բանկային երաշխիքում փոփոխություն կատարելու համար, որը բավարարվել է հաջորդ օրը 16.02.2021 թվականին բանկային երաշխիքում կատարվել է լրացում՝ «ՀԱՅԲԻՉԼԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից 19.02.2021 թվականին փրված թիվ 1001-02 գրությամբ:

1.6. Գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից 22.02.2021 թվականին կազմված թիվ 5 արձանագրությամբ որոշվել է մասնակցին զրկել պայմանագիր կնքելու իրավունքից, բանկային երաշխիքի ուղղումը սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացնելու հիմքով, որի վերաբերյալ տեղեկացվել է մասնակիցը 22.01.2021 թվականի թիվ 61/23 գրությամբ:

Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջի հիման վրա այն ստանալու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընտրված մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել պայմանագրի ապահովում: Ընտրված մասնակցի հետ պայմանագիր կնքվում է, եթե վերջինս ներկայացնում է պայմանագրի ապահովում:

Նույն օրենքի 36-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Պայմանագիր կնքվում է գնահատող հանձնաժողովի որոշման հիման վրա՝ պատվիրատուի կողմից:

2. Սույն օրենքի 10-րդ հոդվածով սահմանված անգործության ժամկետը լրանալուն հաջորդող չորս աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն ծանուցում է ընտրված մասնակցին՝ ներկայացնելով պայմանագիր կնքելու առաջարկը և պայմանագրի նախագիծը: Ընդ որում, պայմանագիրը կարող է կնքվել ոչ շուրջ, քան սույն օրենքի 10-րդ հոդվածով սահմանված անգործության ժամկետը լրանալու օրվան հաջորդող երկրորդ աշխատանքային օրը:

3. Եթե ընտրված մասնակիցը պայմանագիր կնքելու մասին ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, չի ստորագրում պայմանագիրը և պատվիրատուին ներկայացնում պայմանագրի ապահովումը, ապա նա զրկվում է պայմանագիրն ստորագրելու իրավունքից: Պայմանագրով կանխավճար

նախատեսվելու դեպքում սույն կետով նախատեսված ժամկետը սահմանվում է 15 աշխատանքային օր:

4. Մինչև սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված ժամկետի ավարտը կողմերի համաձայնությամբ կարող են պայմանագրի նախագծում կատարվել փոփոխություններ, սակայն դրանք չեն կարող հանգեցնել գնման առարկայի բնութագրերի փոփոխմանը, ներառյալ՝ ընտրված մասնակցի առաջարկած գնի ավելացմանը:

Վերոհիշյալ իրավական նորմերի վերլուծությունից պետք է եզրակացնել հետևյալը, որ պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջը դա պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը ապահովելու համար երաշխիք է, որով պայմանավորված երաշխավորվում են Պատվիրատուի իրավունքները: Օրենսդիրը սահմանել է նաև Պատվիրատուի համար պարտավորություն պայմանագրի նախագիծը կազմելու և այն կնքելու առաջարկ ներկայացնելու վերաբերյալ, իսկ Մասնակցի համար այն ստանալուց հետո կնքելու և պայմանագրի ապահովումը ներկայացնելու պարտավորություն: Այսինքն պետք է փաստել, որ սույն դեպքում կիրառելի են նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 29-րդ գլխով նախատեսված կարգավորումները: Մասնավորապես ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 448-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Պայմանագիրը համարվում է կնքված, եթե կողմերի միջև պահանջվող ձևով համաձայնություն է ձեռք բերվել պայմանագրի բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ:

էական են համարվում պայմանագրի առարկայի մասին պայմանները, օրենքում կամ այլ իրավական ակտերում որպես էական նշված կամ պայմանագրի տվյալ տեսակի համար անհրաժեշտ պայմանները, ինչպես նաև այն բոլոր պայմանները, որոնց վերաբերյալ կողմերից մեկի հայտարարությամբ պետք է համաձայնություն ձեռք բերվի:

2. Պայմանագիրը կնքվում է կողմերից մեկի օֆերտան (պայմանագիր կնքելու առաջարկը) ուղարկելու և մյուս կողմի դրա ակցեպտի (առաջարկը ընդունելու) միջոցով:

Նույն օրենսգրքի 449-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պայմանագիրը կնքված է համարվում օֆերտա ուղարկած անձի կողմից դրա ակցեպտն ստանալու պահից:

Վերոգրյալի համապարփակ վերլուծության արդյունքում պետք է փաստել այն, որ գնման ընթացակարգի շրջանակում մասնակցի կողմից հայտ ներկայացնելը և պատվիրատուի կողմից այն բավարար գնահատելն ու մասնակցին հաղթող ճանաչելը վկայում են կնքման ենթակա պայմանագրի բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ համաձայնությունը ձեռք բերելու մասին, իսկ պատվիրատուի կողմից պայմանագրի նախագիծը մասնակցին ուղարկելը նշանակում է օֆերտան ուղարկված, որի

ակցեպտավորման հիմքով անթույլատրելի է դրա հետևանքելիությունը: Նշվածը դիտարկելով Գնման ընթացակարգի համարեքստում պետք է փաստել, որ մասնակցի կողմից պայմանագիրը ստորագրելու և պայմանագրի ապահովումը ներկայացնելուց հետո օֆերտան համարվում է ակցեպտավորված:

Նշվածը իր հերթին համադրելով սույն գործի փաստերի հետ պետք է արձանագրել հետևյալը, գնման ընթացակարգի շրջանակում մասնակցի՝ «ԿԱՄՈՒՐՁՇԻՆ» ՓԲ ընկերության կողմից հայտ ներկայացնելով, այդ թվում նաև գնային առաջարկ, իսկ Պատվիրատուի՝ Երևանի քաղաքապետարանի կողմից մասնակցին հաղթող ճանաչելու արդյունքում պետք է փաստել, որ պայմանագրի բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ համաձայնությունները ձեռք են բերվել: Ուստի մասնակցի կողմից պայմանագրի նախագիծը կնքելու և պայմանագրի ապահովումը ներկայացնելու պարտավորությունը կատարելով պայմանավորված կողմերը փաստել են պայմանագրի կնքումը:

Ինչ վերաբերվում է պայմանագրի կնքման հետ միաժամանակ պայմանագրի ապահովում ներկայացնելուն, ապա պետք է արձանագրել, որ Գնումների մասին օրենքի 35-րդ հոդվածի համաձայն պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել այն, և մասնակիցը կարող է զրկվել պայմանագրի կնքման իրավունքից այդ ժամկետում պայմանագրի ապահովում չներկայացնելու դեպքում: Նշվածը համադրելով սույն գործի փաստերի հետ, պետք է կարևորել նաև հետևյալը, որ մասնակիցը պայմանագիրը կնքել և պայմանագրի ապահովումը բանկային երաշխիքը ներկայացրել է սահմանված 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ուստի գործող օրենսդրական կարգավորմամբ մասնակիցը կատարել է իր պարտավորությունները: Ինչ վերաբերվում է այն հանգամանքին, որ մասնակցի կողմից 12.02.2021թ. ներկայացված բանկային երաշխիքը ենթակա էր շտրկման, ապա հայտնեմ, պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալի ուղղումը չի կարգավորվում գործող օրենսդրությամբ և հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ կողմերը իրականացրել են բանակցություններ բոլոր էական պայմանների վերաբերյալ համաձայնություն ձեռք բերված պայմանագրի կնքման շրջանակում բանկային երաշխիքում առկա սխալի ուղղման վերաբերյալ, ապա այդ սխալի համար օրենքով ժամկետներ սահմանված չլինելու պարագայում գտնում եմ, որ որպես օրենքի անալոգիա կիսոման է ենթակա Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասով նշված 10 աշխատանքային օրվա ժամկետը, քանզի Պատվիրատուն սույն դեպքում իր 12.02.2021 թվականի թիվ 61/18 գրությամբ չի նշել, թե՞ ինչ ժամկետում պետք է ուղղվի սխալը ուստի

դրա ժամկետների վերաբերյալ հարցը պետք է կարգավորվի նշված փարբերակով, հակառակ դեպքում այն պետք է կարգավորվի ողջամիտ ժամկետում:

«Քաղաքացիական օրենսգրքի 347-րդ հոդվածի համաձայն՝ պարտավորությունները պետք է կատարվեն պատշաճ՝ պարտավորության պայմաններին, օրենքին և այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան, իսկ նման պայմանների ու պահանջների բացակայության դեպքում՝ գործարար շրջանառության սովորույթներին կամ սովորաբար ներկայացվող այլ պահանջներին համապատասխան:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացվող բանկային երաշխիքում առկա սխալի ուղղում կատարելու համար օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված չեն ժամկետներ, ինչպես նաև Պատվիրատուի 12.02.2021 թվականի թիվ 61/18 գրությամբ ներկայացված սխալի ուղղում արարելու պահանջով նույնպես ժամկետներ չեն սահմանվել, ուստի խնդիրը ենթակա է կարգավորման գործարար շրջանառության սովորույթներին կամ սովորաբար ներկայացվող այլ պահանջներին համապատասխան: Մասնավորապես «Քնումների մասին օրենքի 35-րդ հոդվածի համաձայն պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել այն, այսինքն որպես համանման կանոն այս դրույթը կիրառելու դեպքում պետք է արձանագրել, որ պայմանագրի ապահովման մեջ սխալի ուղղում կատարելու պահանջի դեպքում կիրառելի է նույն ժամկետները՝ հիմք ընդունելով «Քաղաքացիական օրենսգրքի 9-րդ հոդվածի դրույթները, և երկրորդ, քանզի գործող օրենսդրությամբ նախատեսված չէ պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալի ուղղման համար տրվող ժամկետներ, ապա կիրառելի է նաև գործարար շրջանառության սովորույթները, որի համաձայն ինչպես պայմանագրի շրջանակում, այնպես էլ մինչև պայմանագրի կնքումը ծագած խնդիրներն ու վեճերը նախապես լուծվում են արտադատական եղանակով՝ բանակցությունների միջոցով, և սույն դեպքում երևանի քաղաքապետարանը իր 12.02.2021 թվականի թիվ 61/18 գրությամբ սկիզբ է դրել ներկայացված պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալի ուղղման վերաբերյալ բանակցությունների իրականացմանը, որը ողջամիտ ժամկետում՝ հենց հաջորդ աշխատանքային օրը մասնակցի կողմից ներկայացվել է բանկ ուղղման նպատակով: Հարկանշական է նաև այն հանգամանքը, որ մասնակցի կողմից ներկայացված պայմանագրի ապահովման վերաբերյալ սխալը ուղղելու պահանջի մասին գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի թիվ 4 արձանագրությունը կազմել է 12.02.2021 թվականին ժամը 15:00-ին և որից հետո նոր միայն ծանուցվել է մասնակցին: Գրեթե

բանկային օրվա ավարտին կատարված ծանուցմանը արագ արձագանքելով հաջորդ իսկ աշխատանքային օրը մասնակիցը դիմել է սխալի ուղղման համար և բանկի կողմից 16.02.2021 թվականին կայացվել է դրական որոշում և բանկային երաշխիքում փոփոխություն կատարելու փաստաթուղթը տրամադրվել է Պատվիրատուին այն ստանալու օրը 19.02.2021 թվականին, այսինքն մասնակիցը դրսևորելով բարեխիղճ վարքագիծ ողջամիտ ժամկետներում կատարել է իրեն ուղղված պահանջը: Իդեպ ողջամիտ ժամկետի սահմանմանը օրենսդիրը անդրադարձել է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 352-րդ հոդվածի 3-րդ մասում, ըստ որի այն պարտավորության կատարումը, որը կատարման ժամկետը որոշվում է պահանջի պահով, որպես ողջամիտ ժամկետ նախատեսվում է պահանջը ներկայացնելուց հետո յոթօրյա ժամկետը: Սույն դեպքում պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալի ուղղման պահանջի կատարման ժամկետ օրենքով նախատեսված չլինելու պարագայում, կիրառելի է յոթօրյա ժամկետը, որը 12.02.2021 թվականի պահանջի ներկայացումից հետո պահպանվել է և կատարվել 19.02.2021 թվականին:

Վերոգրյալը պետք է քննարկել նաև ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 7-րդ հոդվածի համարվածություն, որով սահմանվում է գործարար շրջանառության սովորույթների հասկացությունը, ըստ որի գործարար շրջանառության սովորույթ է համարվում ձեռնարկատիրական գործունեության որևէ բնագավառում ձևավորված և լայնորեն կիրառվող օրենսդրությամբ չնախատեսված վարքագծի կանոնը, անկախ դրա՝ որևէ փաստաթղթում ամրագրման հանգամանքից: Միևնույն ժամանակ օրենսդիրը սահմանել է այնպիսի դրույթ, որի համաձայն օրենսդրության պարտադիր դրույթներին կամ պայմանագրին հակասող գործարար շրջանառության սովորույթները չեն կիրառվում:

Այսինքն վերոգրյալի կիրառման պարագայում պարզաբանման է ենթակա այն հարցադրումը, թե՞ արդյոք համանման կանոնների կամ գործարար շրջանառության սովորույթի կիրառումը կհակասի օրենսդրության պարտադիր դրույթներին, թե՞ ոչ:

Սույն դեպքում պարտադիր դրույթ ասելով պետք է բացահայտել պայմանագրի ապահովման էությունը, օրենսդրի կամքն ու նպատակը և այն խնդրի կարգավորումը, որին ուղղված է պայմանագրի ապահովման ներկայացնելը: Նշվածը իր հերթին պետք է համադրել մասնակցի կողմից ներկայացված պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալին և բացահայտել այդ սխալը ուղղելու ժամանակահատվածում օրենսդրության պարտադիր դրույթների խախտման կամ չխախտման փաստը, որով պայմանավորված հնարավոր կլինի փաստել օրենքի անալոգիայի կամ գործարար շրջանառության սովորույթների կիրառման իրավաչափությունը:

Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ ենթակետի համաձայն՝ պայմանագրի ապահովումը նույն օրենքով նախատեսված դեպքերում ընտրված մասնակցի կողմից պայմանագրով ստանձնվող պարտավորությունների կատարումն ապահովող միջոց է:

Այսինքն նշված իրավական նորմի մեկնաբանությունից պետք է փաստել, որ պայմանագրի ապահովումը, որպես պարտավորությունների կատարումը ապահովող միջոց, ինքնին պայմանագրի կատարման երաշխիք, որի բացակայությունը կարող է ռիսկի տակ դնել պարտավորության իրավունքների իրականացումը, և եթե Պարտավորության կողմից առկա պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջ, որոշակի ժամկետով, ապա այդ ողջ ժամանակահատվածը համարվում է ռիսկային և ենթակա է ապահովման լրացուցիչ երաշխիքով: Սույն դեպքում օրենսդրությամբ սահմանված պարտադիր պայմանը պայմանագրի կնքման պահից սկսած և Պարտավորության պահանջով նախատեսված վերջնաժամկետի ընթացքում երաշխիքի ապահովումն է:

Նշվածը համադրելով սույն գործի փաստերի հետ պետք է արձանագրել հետևյալը, որ «ՀԱՅԲԻԶՆԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից 11.02.2021 թվականին տրված թիվ 755-02 բանկային երաշխիքի 5-րդ կետի համաձայն այն ուժի մեջ է մտնում պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից մինչև 11.03.2022 թվականը, որին ի լրումն տրված 19.02.2021 թվականի թիվ 1001-02 ուղղմամբ պայմանագրի ապահովման ժամկետի ավարտը փոփոխվել է 11.03.2022 թվականի փոխարեն 31.05.2022 թվականը, այսինքն ըստ էության Պարտավորության պահանջով առկա պայմանագրի ապահովումը երաշխավորված է այն ամբողջ ժամանակահատվածի համար, որը պահանջել է Պարտավորություն, և պայմանագրի ապահովման մեջ սխալի ուղղումը չի հանգեցրել այնպիսի իրավիճակի, որ գեթ մեկ օր բանկային երաշխիքով ապահովված չլինի պայմանագրի կատարումը:

Ավելին նշեմ, որ Պարտավորություն ըստ էության առաջնորդվել է վերոգրյալ սկզբունքով, քանզի 11.02.2021 թվականի թիվ 755-02 բանկային երաշխիքում ուղղում կատարելու պահանջից հետո չի ձեռնարկել գործողություններ, այլ սպասել է սխալի ուղղման վերաբերյալ համապատասխան փաստաթուղթ ներկայացնելուն, որը ներկայացվել է նույն օրը երբ մասնակցից այն ստացել է բանկից և 19.02.2021 թվականին նոր միայն Պարտավորություն հայտնել է իր դիրքորոշումը բանկային երաշխիքի վերաբերյալ: Ի դեպ հայտնեմ նաև, որ 19.02.2021 թվականին Պարտավորություն թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 22.02.2021 թվականի թիվ 5 արձանագրության պահին իր փորձաքննության տակ ուներ հրավերով նախատեսված ժամկետներին համապատասխան

ներկայացված բանկային երաշխիք, ուստի ակնհայտ է, որ ներկայացված փաստաթղթերի արդյունքում պետք է ընդունել այլ որոշում: Բացի այդ 19.02.2021 թվականին ներկայացված թիվ 1001-02 բանկային երաշխիքի ուղղումը դա առանձին փաստաթուղթ չէ, այլ դա հանդիսանում է 11.02.2021 թվականի թիվ 755-02 երաշխիքի բաղկացուցիչ մաս և որպես բանկային երաշխիքի տրման ամսաթիվ դիտարկման է ենթակա 11.02.2021 թվականին տրված փաստաթուղթը: Օրինակ եթե կնքվում է պայմանագիր և հետագայում դիցուկ այդ պայմանագրի 3-րդ կետում կատարվում է փոփոխություն համաձայնագրի կնքմամբ, հետագայում դրան հղում կատարելուց ոչ թե նշվում է համաձայնագրի 3-րդ կետ, այլ պայմանագրի, նշված կանոնը կիրառվում է նաև իրավական ակտերի առանձին հոդվածներում կամ կետերում փոփոխություն կատարելուց, այսինքն փոփոխություն կատարող փաստաթուղթը ինքնին առանձին միավոր չէ և հանդիսանում է մայր փաստաթղթի բաղկացուցիչ մաս: Սույն դեպքում նույն կանոնի կիրառման արդյունքում պետք է փաստել, որ գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 19.02.2021 թվականի թիվ 5 արձանագրային որոշմամբ մասնակցին պայմանագրի կնքումից զրկելու որոշումը իրավաչափ չէ, քանզի մասնակիցը պայմանագիր կնքելու առաջարկ ներկայացնելուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացրել է կնքված պայմանագիրը և բանկային երաշխիքը և ըստ էության նշանակություն չունի, թե բանկային երաշխիքում առկա սխալը երբ է ուղղվել, քանզի այն փաստացի չի հակասել օրենսդրի նկատարին և մասնակցի կողմից պայմանագրի կնքման պահից սկսած պայմանագրի կատարումը ապահովված է եղել, իսկ Պատվիրատուի ռիսկերը երաշխավորված:»:

Ելնելով վերոգրյալից, Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է պարտավորեցնել թիվ «ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու 22.02.2021 թվականի թիվ 5 արձանագրության վերացման կամ չեղարկման որոշում:

Ընկերությունը 10.03.2021թ.-ին ներկայացված բողոքի լրացմամբ հայտնել է հետևյալը.

«Ի լրումն թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/09 ընթացակարգի շրջանակում ներկայացված բողոքի փաստական հանգամանքներին հայտնեմ, որ պայմանագիր կնքելու, ինչպես նաև պայմանագրի և որակավորման ապահովումներ ներկայացնելու առաջարկը մասնակցին՝ «ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ» ՓԲ ընկերությանը ուղարկվել է 01.02.2021 թվականին: Նշված պարտավորությունը մասնակիցը կատարել է պատշաճ և ներկայացրել դրանք 12.02.2021 թվականին: Նույն օրը մասնակցին առաջարկվել է շտկել պայմանագրի և որակավորման

ապահովումներում (այսուհետ նաև՝ բանկային երաշխիք) առկա սխալը, որոնց ուղղված փարբերակները մասնակցի կողմից Պարվիրատուին է ներկայացվել 19.02.2021 թվականին:

Կրկնվելով նշեմ, որ բանկային երաշխիքների ուղղման ընթացակարգ օրենքով նախատեսված չէ, ուստի դրանցում առկա սխալի ուղղման ընթացակարգը և այն ուղղելու նպատակով Պարվիրատուի կողմից ժամկետներ չնշելը հանգեցնում են կամ համանման կանոնների կիրառման հիմքեր, կամ դրանք ուղղելու պարտավորությունը պետք է կատարվի ողջամիտ ժամկետում, որի մասին իրավական հիմնավորումները նշվել է բողոքում:

Ինչ վերաբերվում է Պարվիրատուի գործողություններին և բողոքում նշված իրավական նորմերի կիրառմանը, ապա պետք է փաստել, որ Պարվիրատուն հենց իր վարքագծով է փաստում այդ նորմերով առաջնորդվելը, քանզի 01.02.2021 թվականին ներկայացված պայմանագիրը կնքելու և բանկային երաշխիքները ներկայացնելու վերջնաժամկետը 15.02.2021 թվականն էր և եթե Պարվիրատուի գնահատմամբ իհայտ էին եկել պայմանագիրը չկնքելու հիմքեր, ապա ինչու չէր ձեռնարկել համապատասխան գործողություններ և սպասսել էր մինչև 19.02.2021 թվականին ներկայացվելիք բանկային երաշխիքների ուղղումներին: Այսինքն նշվածով պետք է փաստել, որ Պարվիրատուն հենց ինքը իր գործողություններով առաջնորդվել է բանկային երաշխիքների ուղղման համար ողջամիտ ժամկետների սկզբունքով, սակայն արդյունքում սխալ մեկնաբանելով մասնակցին զրկել է պայմանագիր կնքելու իրավունքից:

Ավելին հայտնեմ նաև, որ թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից 22.02.2021 թվականին ընդունված թիվ 5 արձանագրության պահին առկա է եղել հրավերի պահանջներին համապատասխան բանկային երաշխիքներ և եթե մասնակիցը ներկայացներ նոր բանկային երաշխիքներ, ապա այդ դեպքում Պարվիրատուի գործողությունները կլինեին հիմնավորված, քանզի դրանք կլինեին նոր ժամկետներով, իսկ սույն դեպքում երբ ներկայացվել է բանկային երաշխիքներում ուղղում կատարելու «ՀԱՅԲԻՉԼԵՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից 19.02.2021 թվականի տրված թիվ 1000-02 և թիվ 1001-02 գրությունները դրանք ինքնին չեն հանդիսանում առանձն փաստաթղթեր, այլ դրանք հանդիսանում են 11.02.2021 թվականին տրված թիվ 754-02 և թիվ 755-02 բանկային երաշխիքերի անբաժանելի մաս հանդիսացող փաստաթղթեր և ուժի մեջ են միայն մայր փաստաթղթի առկայության դեպքում և դրանք հիմք են ընդունվում, որպես 11.02.2021 թվականն տրամադրված:

Վերոգրյալի հաշվի առնելով Պարվիրատուն պետք է հստակ արձանագրեր, որ որ թիվ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից

22.02.2021 թվականին ընդունված թիվ 5 արձանագրության պահին առկա է եղել 12.02.2021 թվականին՝ այսինքն օրենքով սահմանված ժամկետում, ներկայացված 11.02.2021 թվականին ստացված թիվ 754-02 և թիվ 755-02 բանկային երաշխիքերը, որոնք իրենց անբաժանելի մաս հանդիսացող փաստաթղթերով համապատասխանում են հրավերի պահանջներին:

Եվ ի վերջո Գնումների մասին օրենքի 35-րդ հոդվածի համաձայն պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել այն, և մասնակիցը կարող է զրկվել պայմանագրի կնքման իրավունքից այդ ժամկետում պայմանագրի ապահովում չներկայացնելու դեպքում: Նույն օրենքի 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ եթե ընտրված մասնակիցը պայմանագիր կնքելու մասին ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, չի ստորագրում պայմանագիրը և պարտավորություն ներկայացնում պայմանագրի ապահովումը, ապա նա զրկվում է պայմանագիրն ստորագրելու իրավունքից: Պայմանագրով կանխավճար նախատեսվելու դեպքում սույն կետով նախատեսված ժամկետը սահմանվում է 15 աշխատանքային օր:

Նշված իրավանորմերի վերլուծությունը ակնհայտ է, որ պայմանագիր կնքելու իրավունքից զրկելու հնարավորություն օրենսդիրը սահմանել է միայն և պայմանագրի նախագիծն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում պայմանագիրը չստորագրելու և պայմանագրի ապահովում չներկայացնելու դեպքում, որը սույն դեպքում մասնակցի կողմից կատարվել, իսկ ինչ վերաբերվում ներկայացված պայմանագրի ապահովման մեջ առկա սխալի ուղղմանը, ապա դրա վերաբերյալ օրենսդիրը չի սահմանել ժամկետ և այդ բնականաբար չի էլ սահմանել սխալի ուղղման որևէ ենթադրյալ ժամկետի խախտման հիմքով նույնպես պայմանագիր կնքելու իրավունքից զրկելու հնարավորություն: Իսկ սույն դեպքում բանկային երաշխիքներում առկա սխալը այն ուղղելու պահանջում ժամկետ նշված չլինելու պարագայում կատարվել է ողջամիտ՝ 7 օրյա ժամկետում և որևէ իրավական հիմք առկա չէ թիվ «ԵՔ-ԲՄՇՁԲ-21/3» գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից 22.02.2021 թվականին ընդունված թիվ 5 արձանագրությունում, ուստի այն ենթակա է վերացման կամ անվավեր ճանաչման:

Ի դեպ Պարտավորություն ինքն է փաստել նաև, որ 19.02.2021 թվականին է հանդիսանում բանկային երաշխիքների սխալի ուղղման վերջնաժամկետ, քանզի թիվ ՍՅ-ԼՕ-2021/63 ընթացակարգի նախաձեռնության համար դիմել է 19.02.2021 թվականից հետո հաշվված 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում 25.02.2021 թվականին և Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 6-

րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի հիմքերի ի հայտ գալը փաստել հենց 19.02.2021 թվականը:»:

3. Երևանի քաղաքապետարանի կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 24.02.2021թ.-ի թիվ /ԲՔԱ-ԼՕ/2/2666-2021 գրությամբ դիմել Երևանի քաղաքապետարանին՝ (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ի կողմից 24.02.2021թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր դիրքորոշումը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, չի ներկայացել հրավիրված նիստերին:

Պատվիրատուն 26.02.2021թ.-ի թիվ 61/4172 գրությամբ, ներկայացնելով բողոքի քննության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը, հայտնել է հետևյալը.

«Տեղեկացնում եմ, որ գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հայտարարվել է «ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգ: Ընթացակարգին մասնակցության հայտ է ներկայացրել «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ն: Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի որոշմամբ վերոնշված ընթացակարգի ընտրված մասնակից է ճանաչվել «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ն(այսուհետ՝ Մասնակից):

Օրենքով սահմանված կարգով Մասնակցին ներկայացվել է պայմանագիր կնքելու առաջարկ: Մասնակցի կողմից սահմանված ժամկետում ներկայացվել է իր կողմից հաստատված պայմանագրի օրինակը, ինչպես նաև որակավորման և պայմանագրի ապահովումները (բանկային երաշխիքի տեսքով):

Ներկայացված բանկային երաշխիքների վերջնաժամկետը չի համապատասխանել հրավերի պահանջներին՝ /ապահովումները պետք է վավեր լինեն 90-րդ աշխատանքային օրը/ և ներկայացված պայմանագիրը և բանկային երաշխիքները հետ են վերադարձվել ուղղման:

ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3 ծածկագրով պայմանագրի շրջանակներում ներկայացված բանկային երաշխիքների ուղղումը ներկայացվել է սահմանված ժամկետից ուշ:

Համաձայն «Գնումների մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգի շրջանակներում Մասնակիցը գրկվել է պայմանագիր կնքելու հրավումքից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ղեկավարվելով Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի ա. ենթակետով, առաջարկում եմ Մասնակցի նկատմամբ կիրառել Օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված դրույթը:

Կից Ձեզ են տրամադրվում գնման ընթացակարգի համապատասխան փաստաթղթերի պատճենները:»

4. ԳԲՔԱ-LO-2021/09 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով 25.11.2020թ.-ին հայտարարվել է «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգը կազմակերպվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա՝ ֆինանսական միջոցներ նախատեսված չլինելու հիմքով:

iii. Ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրել նաև «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն:

iv. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 19.01.2021թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրության համաձայն՝ Ընթացակարգի ընտրված /հաղթող/ մասնակից է ճանաչվել «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն:

v. 19.01.2021թ.-ին պայմանագիր կնքելու նպատակով գնումների պաշտոնական տեղեկագրում՝ www.gnumner.am կայքում, Հանձնաժողովի կողմից հրապարակվել է պայմանագիր կնքելու որոշման մասին հայտարարություն և սահմանվել է անգործության ժամկետ՝ 10 օրացուցային օր:

vi. Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 01.02.2021թ.-ին Ընկերությանը ուղարկվել է ծանուցում, որում մասնավորապես նշվել է, որ «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգի հաղթող է ճանաչվել «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն: Հիմք ընդունելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերը՝ ներկայացվում է «ԵԲ-

ԲՄԾԶԲ-21/3» կնքվելիք պայմանագրի նախագիծը, որը կարող է կնքվել հրավերով սահմանված ձևով պայմանագրի գնի տաս տոկոսի չափով պայմանագրի կատարման ապահովում, ինչպես նաև պայմանագրի գնի հարյուր տոկոսի չափով որակավորման ապահովում ներկայացնելու դեպքում: Պայմանագրի և որակի ապահովումները ներկայացվում է բանկային երաշխիքի կամ կանխիկ փողի ձևով: Պայմանագրի որակավորման ապահովումը պետք է փոխանցվի Կենտրոնական գանձապետարանում լիազորված մարմնի անվամբ բացված «900008000698» գանձապետական հաշվին: Պայմանագրի ապահովումը պետք է փոխանցվի Կենտրոնական գանձապետարանում լիազորված մարմնի անվամբ բացված «900008000664» գանձապետական հաշվին:

vii. Նույն գրությամբ Ընկերությունը տեղեկացվել է, որ սույն ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծը ստանալու օրվանից տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուին ուղղված գրությամբ Երևանի քաղաքապետարան պետք է ներկայացվի վերջինիս կողմից կնքված պայմանագրի երկուական օրինակները և վերը նշված ապահովումները, ինչպես նաև armeps.am տիրույթում անհրաժեշտ է ընդունել պայմանագրի շնորհումը, նշված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում ընկերությունը կգրկվի պայմանագիր ստորագրելու իրավունքից:

viii. Հանձնաժողովի 12.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 4 արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը ընդունել է ի գիտություն, որ «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի կողմից սահմանված ժամկետում ներկայացվել է իր կողմից հաստատված պայմանագրի օրինակները, ինչպես նաև պայմանագրի և որակավորման (բանկային երաշխիքների տեսքով) ապահովումները:

ix. Նույն արձանագրությամբ, Հանձնաժողովը ներկայացված պայմանագիրը և բանկային երաշխիքները հետ է վերադարձրել ուղղման, քանի որ ներկայացված բանկային երաշխիքների վերջնաժամկետը չի համապատասխանել հրավերի պահանջներին՝ /ապահովումները պետք է վավեր լինեն 90-րդ աշխատանքային օրը/:

x. Հանձնաժողովի 22.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 5 արձանագրության համաձայն՝ «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի կողմից բանկային երաշխիքների ուղղումը ներկայացվել է սահմանված ժամկետից ուշ և համաձայն «Գնումների մասին» օրենքի 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ վերջինս գրկվել է պայմանագիր կնքելու իրավունքից: Ելնելով վերոգրյալից և հաշվի առնելով «Գնումների մասին» օրենքի 34-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, գնահատող հանձնաժողովը որոշել է «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի հայտը գնահատել անբավարար և ընթացակարգի հաղթող (ընտրված) մասնակից ճանաչել «Երվադա» ՍՊԸ-ին, հայտարարել անգործություն և անգործության

ավարտից հետո հրավերով նախատեսված կարգով ընտրված մասնակիցների հետ կնքել պայմանագիր:

xi. Պատվիրատուի 12.03.2021թ.-ի թիվ 61/5426 գրության համաձայն՝ «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ն 12.02.2021թ.-ին Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի գնումների վարչություն է ներկայացրել «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով իր կողմից հաստատված պայմանագիրը, պայմանագրի և որակավորման ապահովման բանկային երաշխիքները: Հաշվի առնելով, որ ներկայացված բանկային երաշխիքներում առկա է եղել անհամապատասխանություն՝ երաշխիքների վավերականության ժամկետները չեն համապատասխանել հրավերով սահմանված պահանջներին, երաշխիքները գրությամբ վերադարձվել են մասնակցին շտկման:

xii. Նույն գրությամբ Պատվիրատուն հավելել է նաև, որ շտկված բանկային երաշխիքները պետք է ներկայացվեր մինչև 15.02.2021թ.-ը, մինչդեռ «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ-ն թիվ 1000-02 և 1001-02 բանկային երաշխիքների երկարացման մասին գրությունը ընկերությանը տրամադրել է 19.02.2021թ.-ին և նշված գրությունը Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի գնումների վարչություն է մուտքագրվել 19.02.2021թ.-ին՝ խախտելով երաշխիքների ներկայացման վերջնաժամկետը:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակացությանը, որ «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ի կողմից 24.02.2021թ.-ին ներկայացված բողոքը հիմնավոր է, ենթակա է բավարարման, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

Օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պայմանագրի ապահովում ներկայացնելու պահանջի հիման վրա այն ստանալու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընտրված մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել պայմանագրի ապահովում: Ընտրված մասնակցի հետ պայմանագիր կնքվում է, եթե վերջինս ներկայացնում է պայմանագրի ապահովում:

Օրենքի 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ եթե ընտրված մասնակիցը պայմանագիր կնքելու մասին ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, չի ստորագրում պայմանագիրը և պատվիրատուին ներկայացնում պայմանագրի ապահովումը, ապա նա զրկվում է պայմանագիրն ստորագրելու իրավունքից:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 32-րդ կետի 12-րդ ներթափանցիկ համաձայն՝ ընտրված մասնակցին պայմանագիր կնքելու առաջարկը և կնքվելիք պայմանագրի նախագիծը հանձնաժողովի քարտուղարը տրամադրում է էլեկտրոնային եղանակով: Ապրանքների գնման դեպքում պայմանագրի նախագծում ներառվում է ընտրված մասնակցի կողմից հայտով ներկայացված ապրանքի ամբողջական նկարագիրը:

Նույն կետի 13-րդ ներթափանցիկ համաձայն՝ ընտրված մասնակցի կողմից հաստատված պայմանագրի նախագիծը պատվիրատուին ներկայացվում է գրավոր, և դա ներկայացնելու գրությունը հաշվառվում է պատվիրատուի փաստաթղթաշրջանառության համակարգում: Պատվիրատուի ղեկավարի կողմից պայմանագրի նախագիծը հաստատվում է այդ իրավասության առաջացմանը հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Վերոնշյալ իրավակարգավորումների համադրված վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը եզրահանգում է, որ ընտրված մասնակիցը, հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից էլեկտրոնային եղանակով ստանալով պայմանագիր կնքելու մասին ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծը, պարտավոր է 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուին ներկայացնել իր կողմից հաստատված պայմանագրի նախագիծն ու պայմանագրի կատարման ապահովումը:

Ընդ որում, եթե ընտրված մասնակիցը պայմանագիր կնքելու մասին ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, չի ստորագրում պայմանագիրը և պատվիրատուին չի ներկայացնում պայմանագրի ապահովումը, ապա նա զրկվում է պայմանագիրը ստորագրելու իրավունքից:

Օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ մինչև ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելը սույն օրենքով սահմանված կարգով կարող է կնքվել պայմանագիր՝ պայմանով, որ դրա շրջանակներում գնում կարող է կատարվել անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու դեպքում: Սույն մասի համաձայն կնքված պայմանագիրը լուծվում է, եթե այն կնքելու օրվան հաջորդող վեց ամսվա ընթացքում պայմանագրի կատարման համար ֆինանսական միջոցներ չեն նախատեսվել: Սույն մասը կարող է կիրառվել, եթե՝

1) պատվիրատուն չի կարողանում նախապես կանխատեսել (հաշվարկել) գնումների համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների չափը.

2) ապրանքի մատակարարումը, աշխատանքի կատարումը կամ ծառայության մատուցումը պետք է սկսվի տվյալ գնման համար ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու պահից հաշված այնպիսի ժամկետում, որի ընթացքում գնման մրցակցային որևէ ձևի կիրառումը ժամկետի առումով անհնար է:

Կարգի 18-րդ կետի համաձայն՝ Օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն գնում կատարվելու դեպքում գնումների պլանում գնման առարկան ներառվում է առանց գնման ընդհանուր գումարի նշման՝ ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելուց հետո գնման պլանում համապատասխան լրացում կատարելու պայմանով: Ընդ որում, համապատասխան ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն սահմանված կարգով փոփոխություն է կատարում գնումների պլանում, իսկ պայմանագրով նախատեսված ապրանքների մատակարարման, աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման նպատակով համաձայնագիր կնքելու ծանուցումը և կնքվելիք համաձայնագրի նախագիծը պայմանագիրը կնքած անձին է ուղարկում գնումների պլանում փոփոխությունը կատարվելու օրվանից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով 25.11.2020թ.-ին հայտարարված «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթի հրավերի (այսուհետ նաև՝ Հրավեր) հավելված 6-ով՝ ծառայությունների մատուցման գնման պայմանագրի (այսուհետ նաև՝ Պայմանագիր) 7.15-րդ կետի համաձայն՝ Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցումն իրականացվում է այդ նպատակով ֆինանսական միջոցների առկայության և դրա հիման վրա կողմերի միջև համապատասխան համաձայնագրի կնքման միջոցով: Պայմանագիրը լուծվում է, եթե այն կնքելու օրվան հաջորդող վեց ամսվա ընթացքում այդ նպատակով պայմանագրի

կատարման համար ֆինանսական միջոցներ չեն նախատեսվում: Եթե պայմանագրի կատարման համար հատկացված ֆինանսական միջոցների չափը գերազանցում է գնումների բազային միավորի տասնապատիկը, ապա Պատվիրատուի կողմից համաձայնագիր կկնքվի, եթե Կատարողի կողմից տուժանքի ձևով ներկայացված որակավորման և պայմանագրի ապահովումները՝ նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափով, փոխարինվում է բանկային երաշխիքով կամ կանխիկ փողով՝ հաշվի առնելով ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի թիվ 526-Ն որոշման թիվ 1 հավելվածի 32-րդ կետի 17-րդ ենթակետի «բ» պարբերության պահանջները: Ընդ որում, Կատարողը համաձայնագիրը կնքում, իսկ տուժանքի ձևով ներկայացված որակավորման և պայմանագրի ապահովումների փոխարինման դեպքում նաև նոր ապահովումները Պատվիրատուին ներկայացնում է համաձայնագիր կնքելու ծանուցումը ստանալու օրվանից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Հակառակ դեպքում պայմանագիրը Պատվիրատուի կողմից միակողմանիորեն լուծվում է:

ՀՀ ֆինանսների նախարարի 02.06.2020թ.-ի թիվ 154-Ա բաց մրցույթի մասին հայտարարության օրինակելի ձևը հաստատելու մասին հրամանի հավելված 9-ով սահմանվել է, որ եթե պայմանագիրը կնքվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա և պայմանագրի գինը չի գերազանցում գնումների բազային միավորի տասնապատիկը, ապա սույն կետը խմբագրվում է՝ վերջինից հանելով 3-րդ նախադասությունը, իսկ 4-րդ նախադասությունը խմբագրվում է՝ «, իսկ տուժանքի ձևով ներկայացված որակավորման և պայմանագրի ապահովումների փոխարինման դեպքում նաև նոր ապահովումները» բառերը փոխարինելով «և» բառով: Սույն կետը հանվում է պայմանագրից, եթե պայմանագիրը չի կնքվում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա:

Վերոնշյալ իրավակարգավորումների լույսի ներքո, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ Օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն գնում կատարվելու դեպքում՝ մինչև ֆինանսական միջոցներ նախատեսվելը, Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունների մատուցումն իրականացվում է այդ նպատակով ֆինանսական միջոցների առկայության և դրա հիման վրա կողմերի միջև համապատասխան համաձայնագրի կնքման միջոցով: Ընդ որում, Կատարողը (Մասնակիցը) համաձայնագիրը կնքում, իսկ տուժանքի ձևով ներկայացված որակավորման և պայմանագրի ապահովումների փոխարինման դեպքում նաև նոր ապահովումները Պատվիրատուին ներկայացնում է համաձայնագիր կնքելու ծանուցումը ստանալու օրվանից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով 25.11.2020թ.-ին հայտարարված «ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթը կազմակերպվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա՝ ֆինանսական միջոցներ նախատեսված չլինելու հիմքով:

Ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտ է ներկայացրած «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 19.01.2021թ.-ի նիստի թիվ 3 արձանագրությամբ ճանաչվել է ընտրված /հաղթող/ մասնակից:

Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 01.02.2021թ.-ին Ընկերությանը ուղարկվել է ծանուցում, որում մասնավորապես նշվել է, որ «ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով գնման ընթացակարգի հաղթող է ճանաչվել «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն: Հիմք ընդունելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերը՝ ներկայացվում է «ԵՔ-ԲՄԾՁԲ-21/3» կնքվելիք պայմանագրի նախագիծը, որը կարող է կնքվել հրավերով սահմանված ձևով պայմանագրի գնի տաս տոկոսի չափով պայմանագրի կատարման ապահովում, ինչպես նաև պայմանագրի գնի հարյուր տոկոսի չափով որակավորման ապահովում ներկայացնելու դեպքում: Պայմանագրի և որակի ապահովումները ներկայացվում է բանկային երաշխիքի կամ կանխիկ փողի ձևով: Պայմանագրի որակավորման ապահովումը պետք է փոխանցվի Կենտրոնական գանձապետարանում լիազորված մարմնի անվամբ բացված «900008000698» գանձապետական հաշվին: Պայմանագրի ապահովումը պետք է փոխանցվի Կենտրոնական գանձապետարանում լիազորված մարմնի անվամբ բացված «900008000664» գանձապետական հաշվին:

Նույն գրությամբ Ընկերությունը տեղեկացվել է, որ սույն ծանուցումը և պայմանագրի նախագիծը ստանալու օրվանից տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուին ուղղված գրությամբ Երևանի քաղաքապետարան պետք է ներկայացվի վերջինիս կողմից կնքված պայմանագրի երկուական օրինակները և վերը նշված ապահովումները, ինչպես նաև armeps.am տիրույթում անհրաժեշտ է ընդունել պայմանագրի շնորհումը, նշված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում ընկերությունը կզրկվի պայմանագրի ստորագրելու իրավունքից:

Հանձնաժողովի 12.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 4 արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը ընդունել է ի գիտություն, որ «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի կողմից սահմանված

ժամկետում ներկայացվել է իր կողմից հաստատված պայմանագրի օրինակները, ինչպես նաև պայմանագրի և որակավորման (բանկային երաշխիքների տեսքով) ապահովումները:

Նույն արձանագրությամբ, Հանձնաժողովը ներկայացված պայմանագիրը և բանկային երաշխիքները հետ է վերադարձրել ուղղման, քանի որ ներկայացված բանկային երաշխիքների վերջնաժամկետը չի համապատասխանել հրավերի պահանջներին՝ /ապահովումները պետք է վավեր լինեն 90-րդ աշխատանքային օրը/:

Հանձնաժողովի 22.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 5 արձանագրության համաձայն՝ «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի կողմից բանկային երաշխիքների ուղղումը ներկայացվել է սահմանված ժամկետից ուշ և համաձայն «Գնումների մասին» օրենքի 36-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ վերջինս զրկվել է պայմանագիր կնքելու իրավունքից: Ելնելով վերոգրյալից և հաշվի առնելով «Գնումների մասին» օրենքի 34-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, գնահատող հանձնաժողովը որոշել է «Կամուրջին» ՓԲԸ-ի հայտը գնահատել անբավարար և ընթացակարգի հաղթող (ընտրված) մասնակից ճանաչել «Երվադա» ՍՊԸ-ին, հայտարարել անգործություն և անգործության ավարտից հետո հրավերով նախատեսված կարգով ընտրված մասնակիցների հետ կնքել պայմանագիր:

Պատվիրատուի 12.03.2021թ.-ի թիվ 61/5426 գրության համաձայն՝ «Կամուրջին» ՓԲԸ-ն 12.02.2021թ. Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի գնումների վարչություն է ներկայացրել «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով իր կողմից հաստատված պայմանագիրը, պայմանագրի և որակավորման ապահովման բանկային երաշխիքները: Հաշվի առնելով, որ ներկայացված բանկային երաշխիքներում առկա է եղել անհամապատասխանություն՝ երաշխիքների վավերականության ժամկետները չեն համապատասխանել հրավերով սահմանված պահանջներին, երաշխիքները գրությամբ վերադարձվել են մասնակցին շտկման:

Նույն գրությամբ Պատվիրատուն հավելել է նաև, որ շտկված բանկային երաշխիքները պետք է ներկայացվեր մինչև 15.02.2021թ.-ը, մինչդեռ «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ-ն թիվ 1000-02 և 1001-02 բանկային երաշխիքների երկարացման մասին գրությունը ընկերությանը տրամադրել է 19.02.2021թ.-ին և նշված գրությունը Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի գնումների վարչություն է մուտքագրվել 19.02.2021թ.-ին՝ խախտելով երաշխիքների ներկայացման վերջնաժամկետը:

Վերոհիշյալ իրավական նորմերի և փաստական հանգամանքների հիման վրա, Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների

շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով 25.11.2020թ.-ին հայտարարված «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 01.02.2021թ.-ին Ընկերությանը ուղարկված ծանուցմամբ, վերջինիս տրված տասն աշխատանքային օրյա ժամկետը չի բխել Կարգի 18-րդ կետի և Հրավերի անբաժանելի մասը կազմող Պայմանագրի 7.15-րդ կետի դրույթներից, քանի որ մրցույթը հայտարարվել և կազմակերպվել է Օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա, որպիսի պայմաններում Հանձնաժողովը գործել է ոչ իրավաչափ:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում արձանագրել, որ Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից Ընկերությանը պետք է տրամադրվեր ոչ թե 10, այլ ծանուցումը և պայմանագրի և համաձայնագրի նախագծերը ստանալու օրվանից հաշված 15 աշխատանքային օրյա ժամկետ՝ հիմք ընդունելով Կարգի 18-րդ կետի և Հրավերի անբաժանելի մասը կազմող Պայմանագրի 7.15-րդ կետի դրույթները:

Հարկ է նկատել, որ վերոնշյալ դրույթների պահպանման արդյունքում Ընկերության կողմից 19.02.2021թ.-ին ներկայացված բանկային երաշխիքները կհամարվեին ժամկետում հանձնված, քանի որ ծանուցումը ստանալու պահից՝ սույն թվականի փետրվարի մեկից հաշված 15 աշխատանքային օրյա ժամկետը ավարտվում է 19.02.2021թ.-ին:

Ամբողջացնելով վերոգրյալները, Բողոքներ քննող անձն եզրահանգում է, որ, նման պայմաններում, եթե առկա է Կարգի 18-րդ կետի դրույթների խախտում, ապա դրանից բխող ցանկացած գործողություն, ինքնաբերաբար դառնում է անհիմն կամ խախտմամբ կատարված:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում, գնահատելով ու հետազոտելով գործում առկա ապացույցները, մասնավորապես՝ Ընկերության կողմից ներկայացված «Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ-ի թիվ 1000-02 և 1001-02 բանկային երաշխիքների երկարացման մասին գրությունները, Հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից 01.02.2021թ.-ին Ընկերությանը ուղարկված ծանուցումը, Պատվիրատուի 12.03.2021թ.-ի թիվ 61/5426 գրությունն ու Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կամուրջների, ուղեանցների, վերգետնյա անցումների և կամրջային կառույցների շահագործման և պահպանման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով 25.11.2020թ.-ին հայտարարված «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթի հրավերը, Բողոքներ քննող անձը գալիս է այն եզրակացության, որ գնահատող հանձնաժողովի 22.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 5 արձանագրությամբ կայացված որոշումները չեն բխում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներից և միտված չեն

ապահովելու գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացմանը:

Ուստի Բողոքներ քննող անձը գտնում է, որ «Կամուրջշին» ՓԲԸ-ի ներկայացրած բողոքը հիմնավոր է և պետք է բավարարել՝ վերականգնելով Ընկերության, որպես գնման գործընթացի հաղթող /ընտրված/ մասնակցի պայմանագիր կնքելու իրավունքը, որի արդյունքում կապահովվի Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետի դրույթով սահմանված սկզբունքների կիրառումը, այն է՝ գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Կամուրջշին» ՓԲԸ-ի կողմից 24.02.2021թ.-ի ներկայացրած ԳԲԲԱ-ԼՕ-2021/09 ծածկագրով բողոքը բավարարել ամբողջությամբ:

Պարտավորեցնել «ԵԲ-ԲՄԾՁԲ-21/3» ծածկագրով բաց մրցույթի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել 22.02.2021թ.-ի նիստի թիվ 5 արձանագրությամբ կայացված որոշումները:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆԶ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՀԱՆՅԱՆ